

ایران

امام علی(ع):

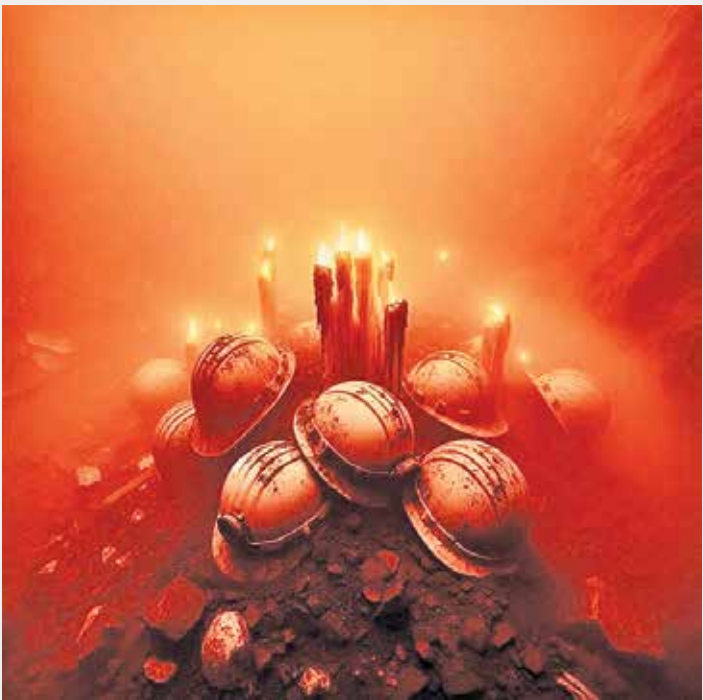
از نیرنگ بهره‌یز که خوی فرومایگان است.

سخن‌روز

تحف العقول: ص ۹۸

در سوگ کشته‌شدگان معدن طبس

فضای مجازی

موج قدردانی در شبکه های اجتماعی از شهدای دفاع مقدس

این روزها همزمان با هفته دفاع مقدس ، در شبکه‌های اجتماعی شاهد انتشار تصاویر و پیام‌های بی‌شماری از سوی کاربران در خصوص شهدای هشت سال دفاع مقدس هستیم؛ اقدامی که آن را می‌توان نوعی قدردانی از رشادت‌های رزمندگان جنگ تحمیلی دانست. در این بین تصویری که یکی از کاربران از معلم شهید خود منتشر کرده بازتاب‌های بسیاری به دنبال داشته است؛ او در توضیح تصویر معلم شهید خود نوشته: «شهید گرانقدر مجاهد و قهرمان کشتی استان کرمان، سردار شهید «حاج محمد میرزاییکی» در کلاس درس، معلمی بود که هیچ وقت دانش‌آموزان را انتخاب نمی‌کرد.» کاربر دیگری نیز درباره این معلم شهید نوشته: «هرگز یادم نمی‌رود روزی که خبر شهادت شما را شنیدم چقدر بهت‌زده شدم و فهمیدم که در همین نزدیکی خانمان چه آدم بزرگی زندگی می‌کرده است. آن روز در میان گریه‌های بی‌وقفه‌ام، قلبم پر از شادی و شعف بود که محله‌مان قهرمانی دارد. شما قهرمان محله و آبروی محله ما هستید.» یکی دیگر از کاربران ضمن قدردانی از رشادت‌های شهید محله خود نوشته: «نام کوچی را نام قهرمان محله گذاشتند تا وقتی قدم به کوچه می‌گذاریم بدانیم امنیت‌مان را مردمین چه کسانی هستیم.» فرد دیگری با انتشار تصویر شهید «آرمان علی‌وردی» در صفحه شخصی خود نوشته است: «خیلی اهل شوخی بود. همیشه تمام سعی اش رو می‌کرد که اطرافیانش رو بخندونه و شاد کنه! هر وقت می‌دیدمش روحیه می‌گرفتم.» کاربر دیگری که به نظر از هموطنان عرب کشورمان است با انتشار توییتی به مناسبت هفته دفاع مقدس نوشته: «جوانان مبارز و مجاهد خانواده‌های خودشان را داغدار کردند برای اینکه پرچم دشمن در این مرزها بالا نرسود.» در این بین برخی چهره‌های سرشناس حوزه‌های مختلف نیز با مطالبی به فرارسیدن هفته دفاع مقدس واکنش نشان داده‌اند؛ «محمد حسین پویانفر»، مداح اهل بیت به بهانه فرارسیدن این ایام، به عیادت یکی از جانبازان لبنانی بستری شده در کشورمان رفته و نوشته است: «به عیادت جانبازان عملیات تروریستی لبنان رفتم. جوان ۲۵ ساله‌ای را دیدم که یک چشم و یک انگشتش را از دست داده بود. برادرش گفت قبل محرم شیرینی خورده بودند قرار بود امروز عقد کنند، می‌خواستیم کنسل کنیم که خانواده عروس تماس گرفتند و گفتند بعد از مغرب می‌آیند بیمارستان برای عقد. خواستم بگویم خیلی مبارکتان باشد درود به شرف و تربیت شما عروس خانم، خوشبخت باشید.»

خشونت پلیس آلمان علیه حامیان مردم «غزه»

علی‌رغم اینکه کشورهای امریکایی و اروپایی در موقعیت‌های مختلف، مدعی حمایت از حقوق بشر هستند و به این بهانه در امور دیگر کشورها نیز دخالت می‌کنند، هرازچندی شاهد بروز رفتارهایی متناقض از سوی آنان هستیم. تازه‌ترین نمونه این قیلم‌هایی است که این روزها از رفتار خشونت‌آمیز پلیس ضد شورش آلمان در مواجهه با افرادی منتشر شده که در اعتراض به جنایت‌های رژیم صهیونیستی دست به تظاهرات زداند. این فیلم‌ها در شبکه‌های اجتماعی به موضوعی داغ تبدیل شده است. آنچه در این فیلم‌ها در معرض دید مردم جهان قرار گرفته، برخورد‌های خشونت‌آمیز و بازداشت تعدادی از زنان و مردان تظاهرکننده حامی مردم فلسطین و معترض به کشتار زنان و کودکان بی‌دفاع غزه است؛ فیلم‌هایی که به موضوعی داغ در شبکه‌های اجتماعی تبدیل شده و واکنش‌های مختلفی را به دنبال داشته‌است. در یکی از این ویدئوها که به تازگی منتشر شده، پسر بچه‌ای از سوی تعداد زیادی افسر پلیس ضدشورش آلمان احاطه شده، شرایطی که آن کودک را در وضعیت دشواری قرار داده است. در این بین کاربران در پیام‌هایی، خشم و مخالفت خود را با رفتار خشونت‌آمیز پلیس آلمان اعلام کرده و متقاضی برخورد جدی با مأموران مذکور شده‌اند. البته این نخستین مرتبه‌ای نیست که پلیس آلمان برای سرکوب تظاهرات حامی مردم غزه، دست به بازداشت زنان و کودکان می‌زند. طی ماه‌ها و هفته‌های اخیر اعمال خشونت علیه معترضان به جنایت‌های صهیونیست‌ها را در دیگر کشورهای مدعی حقوق بشر از جمله امریکا هم شاهد بوده‌ایم.

بازتابی از درد مشترک در فضای مجازی

سهیل اسعد، فعال دینی آژانتینی که چند سالی است به ایران مهاجرت کرده، در تازه‌ترین فعالیت خود در شبکه‌های اجتماعی دست به انتشار تصویری از لبنانی‌ها زده است. این تصویر که در صفحات دیگر کاربران اینستاگرام و شبکه ایکس هم دیده می‌شود بیانگر گوشه‌ای از همراهی مسلمانان با یکدیگر است. در این تصویر، صفی لولائی از خودروهایی که در چند لاین در انتظار عبور از ترافیکی سنگین هستند خودنمایی می‌کند، در این حین سرنشینان دوخودرو، در حال به اشتراک گذاشتن ذخیره آب خود هستند. اسعد درباره این عکس نوشته: «این تصویری است که از شریک شدن یک بطری آب معدنی در بی‌آبی سه‌شنبه، در مسیرهای جنوب به شمال لبنان ثبت شده و ماندگار خواهد شد. بی‌شک پیروزی نهایی از آن چنین ملت‌هایی است.» یکی از کاربران در واکنش به این عکس و پیامی که از آن برداشت می‌شود، نوشته: «این ملت حتماً پیروز می‌شود.» کاربر دیگری احساسات خود را با این نوشته نشان داده که: «بالاخره تصویری از انسانیت را در فضای مجازی دیدم.» «ما اهل مقاومت هستیم و خدا با ماست.» «ا‌ن‌شاءالله بزودی دست اسرائیلی‌ها کوتاه و پرزنده صهیونیست‌ها بسته شود.»

- صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیرعامل مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران:** احسان صالحی
- سردبیر:** حسام‌الدین برومند

- تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰
نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴
ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پيامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳
روابط عمومی • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- صندوق پستی:** ۵۳۳۸۸-۱۵۸۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
- چاپ:** چاپخانه‌های همشهری
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ (۰۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

نقل قول

سینمای دفاع مقدس «انقلاب ژانی» لازم دارد

سینمای دفاع مقدس ما نیازمند مخاطب‌شناسی است. اگر بخواهیم در این زمینه مخاطب‌شناسی انجام دهیم، باید آسیب‌شناسی اتفاق بیفتد که چرا با وجود صرف همه هزینه‌های مادی، معنوی و انسانی محصولات ما بی‌مخاطب و یا در خوشبینانه‌ترین حالت کم‌مخاطب است. مهم‌ترین معضل و آسیب سینمای دفاع مقدس ما بحث مخاطب آن است و هیچ‌گاه هم پذیرفته نیست که ما مقطعی از تاریخ کشورمان را به تصویر می‌کشیم که ثبت شود. سینمای دفاع مقدس، موضوعی نیست که بشود آن را در چند دقیقه آنالیز کرد و به کشف و شهود رسید. اما به نظرم، این سینما «انقلاب ژانی» لازم دارد.

گفت‌وگوی «قریانعلی طاهرفر»، کارگردان سینما با ایرنا

یادداشت

«طوبی»، مثلثی از عشق، تنفرو قدرت با قصه‌های تلخ

مخاطب را با غافلگیری‌های دلنشین‌ی روبه‌رو می‌کند. در ابتدای داستان، شخصیت «فخرالدین» در مظان اتهام قرار دارد و جهانگیر ثابثی (شخصیتی که نامش به یکی از سران ساواک اشاره دارد) به‌عنوان یک مرد خیرخواه جلوه می‌کند. اما به‌مرور زمان و با پیشرفت داستان، جایگاه این دو شخصیت تغییر می‌کند و مخاطب را با یک چرخش جذاب و غیرمنتظره روبه‌رو می‌سازد.

نکته قابل توجه دیگری که در این سریال شاهدش هستیم، توجه کافی به جلوه بصری و صحنه‌پردازی است؛ این موضوعی است که بسیاری از سریال‌سازان ما ظاهراً آن را به عنوان نکته‌ای فرعی و قابل چشم‌پوشی در نظر می‌گیرند و در نتیجه داستان‌هایشان را در پس‌زمینه‌ای بی‌رنگ و بی‌روح روایت می‌کنند که چشم و دل مخاطب را از خسته می‌کند. اما سازندگان «طوبی» به نورپردازی مناسب و خلق جاذبه بصری در گریسم و طراحی لباس و صحنه توجه نشان داده‌اند و نتیجه کارشان قاب‌هایی است که دست‌کم در همان لحظه اول نگاه مخاطب را پس نمی‌زند.

با همه اینها «طوبی» در بخش‌هایی از داستان خود با تکراری شدن برخی موقعیت‌ها و دیالوگ‌ها دچار ضعف شده است. همچنین رفت و برگشت‌های مکرر میان شخصیت‌های «نسیم» و «طوبی»، مجادلات طولانی بین طوبی و فخرالدین و گفت‌وگوهای تکراری میان خواهران طوبی که باعث شده در بخش‌هایی، سریال کمی کش‌دار و پرحرف به‌نظر برسد. روند کلی قصه هم بیشتر رادیویی است تا بصری واگر مخاطب نگاهش را از صحنه تلویزیون برگرداند، چیز خاصی راز دست نخواهد داد. اما خوشبختانه نکات مثبتی که در روایت کلاسیک داستان تعبیه شده‌اند، ازجمله چرخش‌های جذاب در شخصیت‌پردازی و تغییرات هوشمندانه در خط داستانی تا حد زیادی این نقاط ضعف را پوشش داده‌اند. شخصیت‌پردازی قوی و خوب و انتخاب بازیگر، یکی از مهم‌ترین نکات جذب مخاطب است که حتی شاید نویسنده در حین نگارش بازیگر را در ذهنش انتخاب می‌کند و براساس آن می‌نویسد و باید گفت که «سعید شهنشاهی» هم اصولاً خوب بلد است از بازیگرانش چگونه بازی بگیرد. از همه مهم‌تر، درآمیختگی و چندبعدی بودن داستان سریال است که توانسته لایه‌های سیاسی، مذهبی و عاشقانه را در قالب یک داستان نسبتاً منسجم به خوبی با هم ترکیب کند که این درآمیختگی باعث می‌شود مخاطبان با ذائقه‌های مختلف بتوانند پای سریال بنشینند و هر کدام جنبه مطلوب و دلخواه خود را در داستان پیدا کنند. این اثر، به‌عنوان یک درام تاریخی معاصر، توانسته توجه مخاطبان تلویزیون را به خود جلب کند و با بهره‌گیری از مؤلفه‌های محبوب این ژانر، داستان‌های عاشقانه، چالش‌های خانوادگی و غافلگیری‌های دلنشین، در ردیف آثار به نسبت موفق تلویزیون قرار بگیرد و باوجود نکات مثبت و منفی و قلاب ضعفی که داشت با گذشت نیمی از راه توانست مخاطب را جذب کند و به سریال محبوبی تبدیل شود که مخاطب خاص خودش را پیدا کرده است. بنابراین شاید ساخت سریال‌های درام تاریخی راهی باشد برای آشتی مخاطب با تلویزیون.

عوامل مختلفی در موفقیت نسبی «طوبی» دخیل‌اند، از جمله آن ماجرای تنش و جنگ بین ایران و عراق از دریچه نگاه خانواده‌های عراقی که زاویه دید متفاوتی به این سریال داده است. این تغییر زاویه دید، نوعی آشنایی‌زایی از ماجرای دفاع مقدس به وجود آورده که به خودی خود می‌تواند نکته جذابی باشد.

یکی دیگر از دلایل موفقیت این سریال، طراحی هوشمندانه شخصیت اصلی آن یعنی «طوبی»، در جلب‌توجه مخاطبان است. «طوبی» دختری جسور و خودساخته است که پس از کشته شدن پدرش در یک واقعه ناخواسته که به‌مثابه گره‌افکنی قصه سریال و موتور محرک درام قابل ارزیابی است، تلاش می‌کند انسجام خانواده‌اش را حفظ کند که به مرور زمان درگیر چالش‌های اجتماعی و شخصی بیشتری می‌شود. این شخصیت از برخی جهات یادآور کاراکتر «ستایش» در سریال «ستایش» یا «شهرزاد» در سریال ماندگار «حسن فتحی» با همین نام است که موجی از تحسین را در میان مخاطبان شبکه نمایش خانگی به‌همراه داشت. به همین دلیل، مخاطب به سرعت با شخصیت طوبی ارتباط می‌گیرد و مسیر زندگی او را با دقت دنبال می‌کند. از دیگر جذابیت‌های این سریال، وجود یک مثلث عشقی میان شخصیت‌های اصلی است که به‌شکل کلاسیک دو قطب خیر و شر را به‌عنوان دو ضلع در کنار قهرمان قصه قرار داده است. در پانزده قسمت نخست، سریال با یک جایه‌جایی هوشمندانه میان جایگاه قطب‌های خیر و شر،

عوامل

مختلفی در

موفقیت

نسبی

«طوبی»

دخیل‌اند،

از جمله آن

ماجرای تنش

و جنگ بین

ایران و عراق

از دریچه نگاه

خانواده‌های

عراقی که زاویه

دید متفاوتی

به این سریال

داده است.

این تغییر زاویه

دید، نوعی

آشنایی‌زایی

از ماجرای

دفاع مقدس

به وجود آورده

که به خودی

خود می‌تواند

نکته جذابی

باشد

درنگ

خلاقیّت، معلول محدودیت شد

درنگی بر «جوگر» زنان

«جوگر زنان» در فصل دوم از پخش این رئالیتی شو، به کارگردانی تهیه‌کنندگی «احسان علیخانی» آغاز شده و در حالی که مدتی از پخش اولین قسمت آن نگذشته بود، طی بیانیه‌ای از سوی «استاره»، مجوز نداشتن برخی از قسمت‌های فصل پیشین آن در وضعیتی که حدود یک ماه از پخش آن گذشته بود، مطرح شد. همین امر بیش از پیش توجه‌ها را به سوی این برنامه و قسمت‌های در حال پخش از فصل دوم آن، یعنی «جوگر بانوان» معطوف کرد. به هر ترتیب، جوگر با حضور زنان در همان قسمت اول، همه را غافلگیر کرد. زمانی که هنوز تب تند انتقادها به شوخی‌های غیرمتعارف و زنده فصل اول این برنامه با حضور مردان داغ بود و پهای اصلاحات محتوایی به آن باز شده بود تا محدودیت سنی آن کمی پایین‌تر بیاید. «جوگر زنان» اثباتی بر این مدعا شد که می‌توان بدون لودگی و شوخی‌های خارج از عرف هم مخاطب را خنداند.

باید گفت که نه حضور زنان در برنامه‌های نمایشی واقع‌گرایری اولین بار اتفاق می‌افتاد و نه در مقام خنداننده و استندآپ کمدین، بلکه نخستین مرتبه‌ای بود که زنان حضور پیدا کرده بودند. البته پیش از آن برنامه تلویزیونی «خندوانه» میهمان حضور زنانی به عنوان خنداننده در قالب مسابقه‌ای شده بود اما در اولین برنامه جوگر ایرانی، این نخستین حضور زنان در فضای به تمام مردانه آن بود که از پیش، همین مردانه بودن تمام و کمال هم، به خودی خود دستخوش انتقادهای زیادی شده بود. برای همین می‌توان گفت که عنوان نوآوری برای حضور زنان در این برنامه، بیشتر یک ایده تبلیغاتی است و این حضور تنها در همین برنامه تابوشکنی به حساب می‌آید و نه در تمامی گونه‌های تولیدی، نمایشی کمدی. با این حال، آنچه در این برنامه موجب ایجاد جذابیت برای مخاطب شد و شاید حتی بتوان گفت که به کلی جوگر را از سراسر قربانی لودگی و تکراری شدن نجات داد، همین حضور زنان با شوخی‌های خلاقانه حاصل از محدودیت‌ها و مهم‌تر از همه، فراهم شدن امکان تماشای خانوادگی آن بود.

از سوی دیگر عمده انتقادهایی که این روزها متوجه حضور زنان در این برنامه است، معطوف به تقلیل جایگاه زن به ابزاری برای خندانند است. به این انتقادها از دو جنبه می‌توان پاسخ داد؛ اول از همین زاویه دید، که محدود و محکوم به رد و نكوهش ساخت چنین برنامه‌هایی است. این نگاه

از این‌رو نمی‌تواند واقع‌بینانه و مصلح باشد که محدود به متر و معیارهای هنجاری است و به کلی جهان بیرونی و برخی از واقعیات را نادیده می‌انگارد. دومین جنبه پاسخ اما می‌تواند با وسع‌تر کردن نگاه انتقادی و توجه به آنچه در عصر حاضر به درست یا غلط اعتبار یافته،

این که هر آنچه مورد انتقاد است را به میرز نقد و گفت‌وگو کشاند و با نگاهی مشترک، فرآیندی به سوی اصلاح آن در پیش گرفت. بر همین اساس، بد نیست حالا نگاهی به فضای مجازی و تلویزیون‌های اینترنتی و کابلی دیگر کشورها و بخصوص امریکا و گاه، کشورهای اروپایی بیندازیم. ردیابی مسیری که تا راه یافتن به فرهنگ عمومی ما از طریق رسانه طی کرده‌اند، کار سختی نیست. آنچه تحت تأثیر فضای شکل گرفته در این رسانه‌ها میان عمده مخاطبان جای گرفته است، حضور زنان را در همه عرصه‌هایی که مردان هستند و عمل غیرانسانی‌ای هم رخ ندهد، معتبر می‌شمارد، بنابراین پیش از آنکه ما بخواهیم حضور زنان را در جایگاه خنداننده و در برنامه کمدی صرف محکوم کنیم، خود محکوم به محدودسازی شده‌ایم. از سوی دیگر، حالا آبدل‌ها، سلبریتی‌ها و بسیاری دیگر از فعالان این فضا در کشورهای غربی هستند که در میان مخاطبان ایرانی، خیلی طرفدار دارند و به خوبی شناخته شده و حتی در جزئیات دنبال می‌شوند. اگر نوبت پیکان انتقادها به این فضا چنان تیز باشد که به کلی ریشه چنین تولیداتی را بزند، باید بدانیم که از پیش جایگزین آن از سوی غرب ارائه شده است، از این روست که هر قدر حضور نمایشی و رسانه‌ای تولیدات داخلی در عین کم و کاستی‌ها را محدود کنیم در نهایت نه تنها نمی‌توانیم فضای را به سوی هنجارهای مورد انتظار و ارزش هدایت کنیم، که بازی را به تولیدات بی‌شمار و بی‌ارزش بیگانه نیز باخته‌ایم.

در نهایت و به عنوان سخن پایانی، فضا برای نقد تولیدات رسانه‌ای و نمایشی در هر بسترو گونه‌ای به خودی خود زمینه‌ساز رشد آن هاست و برنامه «جوگر بانوان» نیز از آن مستثنی نیست، اما محدودسازی و نفی تولید رانمی‌توان انتقاد به شمار آورد، از هم در حالی‌که منافع عمومی و دینی تحت‌الشعاع قرار نگرفته و تولیدکننده هم نهاد تنظیم‌گر را به رسمیت شناخته و خود را متعهد به پایبندی از قوانین آن می‌داند.

به مناسبت هفته دفاع مقدس، سازه فرهنگی ویژه دفاع مقدس با عنوان «بدرقه باران» در میدان انقلاب اجرایی شد. همزمان با آغاز این هفته که یادآور رشادت‌ها و دلآوری‌های بزرگمردان سرزمینمان است، سازه‌های فرهنگی ویژه متعددی با موضوع دفاع مقدس در پایتخت اجرا شده که «بدرقه باران» از آن جمله است. این سازه‌های فرهنگی تا پایان هفته دفاع مقدس دورتادور میدان انقلاب پایرجاست.
● عکس: ایرنا

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید